

EESTI - NORRA KOOSTÖÖPROGRAMM „GREEN ICT“ TÄIENDAVATE TEGEVUSTE VOORU KORD JA TINGIMUSED

Sisu tutvustus: Käesolev programmi kord (edaspidi Programmi kord) sätestab Norra finantsmehhanismist rahastatava Eesti-Norra koostööprogrammi „Green ICT“ (edaspidi Programm) täiendavate tegevuste vooru eesmärgid ja toetatavad tegevused ning vooru raames antava toetuse (edaspidi toetus) taotlemise, taotluste menetlemise ja toetuse kasutamise tingimused ning protseduurid.

Seotud dokumendid:

Programmi korra lisad:

Lisa 1 Taotlusvorm

Lisa 2 Projektiplaani juhend

Lisa 3 Partnerluslepingu vorm

Lisa 4 Projekti vahe- ja lõpparuande vorm

Lisa 5 Välispartneri kulude auditeerimise vorm auditi teostajale, välispartneri kulude kontrollnimekiri (Lisa 5a) ja raporti vorm avalik-õiguslikust juriidilisest isiku kulude kontrollimiseks (Lisa 5b)

Lisa 6 Hindamismetoodika

Lisa 7 Reisikulude lihtsustamise põhimõtted ja reisi kokkuvõtte vorm

Lisa 8 Kasutatud seadme või masina tõend

Lisa 9 Hankeplaani näidis

Lisa 10 Projekti teavitustingimused

Lisa 11 Eelarve tabel

Sisukord

1	PROGRAMMI RAKENDAMISE ÜLDSÄTTED	3
2	MÕISTED	3
3	PROGRAMMI EESMÄRK JA OODATAV TULEMUS.....	6
4	PROGRAMMI RAAMES ANTAVA TOETUSE ALUS	7
5	PROGRAMMI RAAMES TOETATAVAD TEGEVUSED.....	8
6	ABIKÕLBLIKUD JA MITTEABIKÕLBLIKUD KULUD	8
7	PROJEKTI ABIKÕLBLIKKUSE PERIOOD.....	11
8	TOETUSE FINANTSEERIMISE PIIRMÄÄRAD JA TINGIMUSED.....	12
9	TOETUSE TAOTLEMINE.....	12
10.	NÕUDED TAOTLEJALE JA PROJEKTI PARTNERILE	13
11.	TAOTLEJA KOHUSTUSED.....	14
12.	NÕUDED TAOTLUSELE.....	14
13.	TAOTLUSE MENETLEMINE.....	15
14.	TAOTLUSE REGISTREERIMINE JA LÄBIVAATAMINE	16
15.	TAOTLEJA, PARTNERITE JA TAOTLUSE NÕUETELE VASTAVAKS TUNNISTAMINE	16
16.	TAOTLUSTE HINDAMINE	16
17.	TAOTLUSE RAHULDAMISE VÕI RAHULDAMATA JÄTMINE	18
18.	PROJEKTILEPINGU MUUTMINE.....	18
19.	TOETUSE VÄLJAMAKSMISE TINGIMUSED	19
20.	ARUANNETE ESITAMISE KORD.....	20
21.	TOETUSE SAAJA JA PROJEKTI PARTNERITE KOHUSTUSED	20
22.	TOETUSE SAAJA ÕIGUSED.....	22
23.	SIHTASUTUSE ÕIGUSED.....	22
24.	SIHTASUTUSE KOHUSTUSED	22
25.	PROJEKTILEPINGU ÜLESÜTLEMINE JA TOETUSE TAGASINÕUDMINE	23

1 Programmi rakendamise üldsätted

- 1.1. Programmi aluseks olevad juriidilised dokumendid:
 - 1.1.1. Euroopa Liidu ja Norra Kuningriigi vahel 28.05.2016 sõlmitud leping Norra finantsmehhanismi kohta aastateks 2014 – 2021;
 - 1.1.2. Norra Välisministeeriumi poolt 23.09.2016 vastu võetud „Norra finantsmehhanismi 2014-2021 rakendusmäärus“;
 - 1.1.3. Eesti Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel 09.05.2017 sõlmitud Norra finantsmehhanismi rakendamist aastatel 2014-2021 käsitlev vastastikuse mõistmise memorandum;
 - 1.1.4. Programmileping Eesti Vabariigi Rahandusministeeriumi ja Norra Kuningriigi Välisministeeriumi vahel, 26.04.2018;
 - 1.1.5. Vabariigi Valitsuse 05.07.2018. a määrus nr 55 „Aastatel 2014-2021 Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismist ja Norra finantsmehhanismist vahendite taotlemise ja kasutamise tingimused ja kord“;
 - 1.1.6. Elluviimise leping Eesti Vabariigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse vahel.
- 1.2. Programmi eesmärkide, taotlejale/toetuse saajale ja partneritele sätestatud õiguste ja kohustuste ning kasutatud mõistete sisustamisel ja tõlgendamisel juhindutakse Programmi asutavatest juriidilistest dokumentidest vastavalt nendes ettenähtud pädevusjärjekorrale. Vastuolude korral Programmi korraga juhindutakse eelnimetatud dokumentidest.
- 1.3. Programmi üldise koordineerimise eest vastutab Eesti Vabariigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi MKM).
- 1.4. Programmi viib ellu Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (edaspidi sihtasutus).
- 1.5. Programmi rakendamisse on kaasatud doonorprogrammi partner Innovation Norway, kelle ülesanneteks on nõustada Programmi ettevalmistamist ja rakendamist, osaleda programmi koostöökomisjonis ja projektide hindamiskomisjonis, hinnata Eesti ja Norra koostööprojekte ning abistada koostöös sihtasutusega potentsiaalseid toetuse taotlejaid Norra poolsete projektipartnerite otsimisel.

2 Mõisted

- 2.1. **Alginvesteering** on investeering materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse seoses ettevõtte toodangu mitmekesistamisega toodetega, mida ei ole veel ettevõttes toodetud, või olemasoleva ettevõtte kogu tootmisprotsessi täieliku ümberkorraldamisega.
- 2.2. Uut majandustegevust soodustav **alginvesteering** on investeering materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse seoses ettevõtte tegevuse mitmekesistamisega tingimusel, et uus tegevus ei ole sama või sarnane ettevõtte varasema tegevusalaga.
- 2.3. **Doonorpartnerlusprojekt** on projekt, mida rakendatakse koostöös projekti partneriga, kelle esmaseks asukohaks on Norra.
- 2.4. **Kaasfinantseering** on projekti partneri rahaline panus projekti finantseerimisse.

- 2.5. **Kuludokument** on kulu tekkimist kinnitav tõendusdokument, mis peab vastama kulu kandva toetuse saaja ja/või projekti partneri asukoha riigi õigusaktides raamatupidamist reguleerivatele ning üldtunnustatud raamatupidamistava nõuetele.
- 2.6. **Omafinantseering** on toetuse saaja rahaline panus projekti finantseerimisse. Toetust ei saa kasutada omafinantseeringuks.
- 2.7. **Organisatsiooniinnovatsioon** on üldise grupierandi määruse¹ artikli 2 punkti 96 tähenduses uue organisatsioonilise meetodi rakendamine ettevõtja äripraktikas, töökorralduses või välissuhetes, välja arvatud muudatused, mis põhinevad ettevõttes juba kasutusel olevatel organisatsioonilistel meetoditel, muudatused juhtimisstrateegias, ettevõtjate ühinemised ja omandamised, protsessi kasutamise lõpetamine, lihtne kapitali asendamine või suurendamine, puhtal kujul ressursihindade muutustest põhjustatud muudatused, kohandamine, lokaliseerimine ning regulaarsed hooajalised ja muud tsüklilised muudatused ning uute või oluliselt täiustatud toodetega kauplemine;
- 2.8. **Partnerlusleping** on toetuse saaja ja partneri(te) vahel sõlmitud leping, kus on sätestatud projektiga seotud toetuse saaja ja partneri(te) kohustused ja õigused. Leping reguleerib partnerite vahelisi suhteid taotluses sisalduva projekti elluviimisel. Lepingus kinnitavad partnerid projekti eesmärgid, elluviidavate tegevuste kava, eelarve ja finantseerimisplaani ning reguleerivad partnerite vahelised koostööprintsipiidid, projekti juhtimisega seotud küsimused, partnerite kaasamise ja lahkumise korra ning teised olulised küsimused. Partnerlusleping peab sisaldama ka projekti tulemusena loodava intellektuaalomandi õiguste kasutamise ja jaotamise põhimõtteid selliselt, et oleks tagatud tulemuste jaotus vastavalt panusele ning ükski projektis osaleja ei saaks põhjendamatut eelist.
- 2.9. **Personaalmehitsiin** on haiguste ennetuse ja raviga seotud lähenemine, mis võtab arvesse inimese elustiili, keskkonda või geneetilist eripära. Personaalmehitsiini eesmärkideks on inimeste elukvaliteedi tõstmine, eelistuste kaasamine tervisesüsteemi protsessidesse, haiguste ennetus ning haiguste efektiivne ja individuaalne ravi.
- 2.10. **Projektileping** on toetuse saamiseks ja kasutamiseks toetuse saaja ja sihtasutuse vahel sõlmitud leping.
- 2.11. **Projekti otsekulud** on kulud, mille toetuse saaja ja/või projekti partner eristab vastavalt üldtunnustatud raamatupidamistavale ja tavapärastele raamatupidamise sise-eeskirjadele konkreetsete kuludena, mis on otseselt seotud projekti põhitegevustega ja mida saab seetõttu otse projekti kuludena kirjendada.
- 2.12. **Projekti partner** (edaspidi partner) on taotleja poolt taotluses nimetatud juriidiline isik, kes omab arvestatavat rolli projekti tegevuste elluviimisel ning kellel on toetuse saajaga ühine majanduslik või sotsiaalne eesmärk, mis saavutatakse selle projekti rakendamise teel. Partner panustab projekti eelarvesse ja teeb abikõlblikke kulusid. Projekti partner saab toetust koos toetuse saajaga projekti raames tekkinud abikõlblike kulude katteks käesolevas Programmi korras sätestatud tingimustel. Konkurentsiseaduse § 2 lg 4

¹ Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) 651/2014 ehk üldine grupierandi määrus: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0651&from=LT>

mõistes kontserni kuuluvaid ettevõtjaid vaadeldakse ühe projekti raames ühe juriidilise isikuna.

- 2.13. **Protsessiinnovatsioon** on üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 97 tähenduses uue või oluliselt täiustatud tootmis- või tarnemeetodi rakendamine (sealhulgas olulised muudatused tehnilistes võtetes, seadmetes või tarkvaras). Innovatsiooniks ei loeta väiksemaid muudatusi või täiustusi, juba kasutusel olevatega väga sarnaste tootmis- või logistikasüsteemide lisamisest põhjustatud toodangu või teenuste mahu kasvu, protsessi kasutamise lõpetamist, lihtsat kapitaliasendust või suurendamist, ainult ressursihindade muutustest põhjustatud muudatusi, kohandamist, lokaliseerimist, regulaarseid hooajalisi ja muid tsüklilisi muudatusi, uute või oluliselt täiustatud toodetega kauplemist;
- 2.14. **Suurettevõtja** on ettevõtja, kes ei ole väike- ja keskmise suurusega ettevõtja üldise grupierandi määruse lisa I mõistes.
- 2.15. **Taotlus** on Programmi raames sihtasutusele esitatud vormikohane avaldus ja sellele lisatud dokumendid toetuse taotlemiseks.
- 2.16. **Toetuse määr** on protsentuaalne toetuse osakaal, mis näitab, kui suure osa moodustab toetus projekti abikõlblikest kuludest.
- 2.17. **Toetuse saaja** on käesoleva Programmi korra mõistes toetuse taotleja, kelle esitatud taotlus toetuse saamiseks on rahuldatud ning kes vastutab pärast projektilepingu sõlmimist projekti rakendamise eest.
- 2.18. **Toetuse taotleja** (edaspidi taotleja) on Eestis registreeritud eraõiguslik juriidiline isik, kes esitab taotluse toetuse saamiseks. Juhul kui projekt viiakse ellu koos partneritega, vastutab taotleja kogu projekti eest.
- 2.19. **Tootearendus** on üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 86 tähenduses olemasolevate teaduslike, tehnoloogiliste, ärialaste ja teiste asjakohaste teadmiste ja oskuste omandamine, ühendamine, kujundamine ja kasutamine uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste arendamise jaoks. Siia hulka võivad kuuluda ka tegevused, mille eesmärk on uute toodete, protsesside või teenuste mõisteline määratlemine, kavandamine ja dokumenteerimine. Tootearendus võib hõlmata uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste prototüüpide loomist, demonstreerimist, pilootkasutust, katsetamist ja valideerimist reaalsusele vastavas tööseisundi keskkonnas, kui põhieesmärk on mittevalmis toodet, protsessi või teenust tehniliselt täiustada. Tootearenduse hulka kuulub ka kaubanduslikul eesmärgil kasutatavate prototüüpide ja katseprojektide arendamine, kui prototüüp on tingimata kaubanduslik lõpptoode ja kui selle tootmine üksnes demonstreerimise ja valideerimise eesmärgil on liiga kallis. Tootearendus ei hõlma olemasolevate toodete, tooteliinide, tootmisprotsesside, teenuste ja muude toimingute rutiinset või perioodilist muutmist, isegi kui sellised muudatused tähendavad täiustamist.
- 2.20. **Tõhus koostöö** on koostöö vähemalt kahe sõltumatu poole vahel teadmiste või tehnoloogia vahetamiseks või ühise eesmärgi saavutamiseks tööjaotuse abil; koostööd tegevad pooled määratlevad ühiselt koostööprojekti valdkonna, aitavad seda ellu viia ning jagavad koostöö riske ja tulemusi. Tõhusa koostöö puhul on vähemalt üks ettevõtetest määratletav väikese ja keskmise suurusega ettevõttena või viiakse projekt

ellu vähemalt kahes liikmesriigis (sh Norra) ning ükski projekti osapool ei kannu projekti kuludest üle 70%. Lepingulisi teadusuuringuid ja teadusteenuseid ei käsitata koostööna.

- 2.21. **Väike- ja keskmise suurusega ettevõtja** on ettevõtja, kes vastab üldise grupierandi määruse lisas I sätestatud kriteeriumitele. Üldise grupierandi määruse lisa I artikkel 2 lõike kohaselt loetakse keskmiseks ettevõtjaks ettevõtja, milles töötab vähem kui 250 inimest ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot ning väikeseks ettevõtjaks ettevõtja, mis annab tööd vähem kui 50 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot. Nimetatud näitajate arvutamisel tuleb arvesse võtta ka üldise grupierandi määruse lisa I artiklis 3 toodud tingimusi.
- 2.22. **Välispartner** on Norra Kuningriigi asjaomases registris registreeritud projekti partner.

3 Programmi eesmärk ja oodatav tulemus

- 3.1. Programmi finantseeritakse Norra finantsmehhanismist 2014-2021, mille peamisteks eesmärkideks on aidata kaasa majandusliku ja sotsiaalse ebavõrdsuse vähendamisele Euroopa Majanduspiirkonnas ning tugevdada kahepoolseid suhteid Norra ja abisaajariikide vahel läbi rahaliste osamaksete.
- 3.2. Programmi üldiseks eesmärgiks on toetada Eesti ettevõtjate jätkusuutlikku arengut ja lisandväärtuse kasvu.
- 3.3. Toetuse andmise eesmärgiks on toetada programmi raames eelnevalt rahastatud projektide tulemusi võimestavaid täiendavaid tegevusi. Toetuse andmise tulemusena panustab toetuse saaja eelnevalt rahastatud projektidele täiendavalt süsihappegaaside emissiooni ning energiatarbimise vähenemisse ning suurendab iga-aastast käivet ja ärikasumit ning loob uusi töökohti.
- 3.4. Täiendavate tegevuste vóorus toetatakse projekte, mille tegevused on suunatud vähemalt ühe valdkonna arendamisele:
- 3.4.1. ressursisäästlike toodete, teenuste ja protsesside arendamine ja kasutuselevõtt **tööstuse ja rohetehnoloogiate valdkonnas**, mille tulemusena väheneb süsihappegaaside emissioon või energiatarbimine:
- 3.4.1.1. tööstusele suunatud uute ressursisäästlike toodete, teenuste ja protsesside arendamine ja kasutuselevõtt, näiteks automaatikal ja robotikal põhinevad lahendused;
- 3.4.1.2. uuenduslike IKT-komponendiga toodete ja teenuste arendamine, mis on suunatud ressursisäästu edendamiseks teistes valdkondades, näiteks energiatarbimise, transport jm.
- 3.4.2. Uuenduslike **IKT** toodete, teenuste ja protsesside arendamine, millel on suur potentsiaal tulemuslikkuse parandamiseks erinevates majandussektorites ja ühiskonnas tervikuna.
- 3.4.3. Uuenduslike toodete, teenuste ja protsesside arendamine **tervise tehnoloogiate valdkonnas**, mis toetab infotehnoloogilist arendustegevust tervishoiusektoris.

Toetatakse näiteks tegevusi uute IKT toodete ja teenuste arendamiseks, mis on disainitud koostöös lõpptarbijatega:

- 3.4.3.1.lahendused haiglatele, mille eesmärgiks on personaalmeditsiini ökosüsteemi võimestamine;
- 3.4.3.2.patsientide teekonda lihtsustavad lahendused, mille eesmärgiks on patsientide individuaalsete tervisenäitajate parandamine ning elukvaliteedi tõstmine;
- 3.4.3.3.terviseandmete kogumisele, standardiseerimisele ja analüüsimisele suunatud tooted ja teenused;
- 3.4.3.4.lahendused esmatasandi arstiabile ennetavate teenuste osutamiseks ja terviseandmete efektiivsemaks kasutamiseks.

3.5. Täiendavate tegevuste vóorus toetuse taotlemisel peab taotlusega esitama prognoosi, millest selgub projekti panus järgmiste majanduslike ja sotsiaalsete tulemuste saavutamisse:

- 3.5.1.1. ärikasumi hinnanguline suurenemine aastas;
- 3.5.1.2. aastane käibekasv;
- 3.5.1.3. loodud töökohtade arv.

4 Programmi raames antava toetuse alus

4.1. Täiendavate tegevuste vóorus antav toetus on riigiabi konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 mõistes või vähese tähtsusega abi konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 mõistes. Toetuse andmisel lähtutakse järgmistest riigiabi või vähese tähtsusega abi puudutavatest õigusaktidest:

- 4.1.1. Programmi korra punktis 5.1.1. nimetatud tegevusteks antav toetus on protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokku sobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), (edaspidi *üldine grupierandi määrus*) artikli 29 mõistes ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud või vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse nr 1407/2013, 18.12.2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013 lk 1-8, edaspidi *VTA määrus*) tähenduses ning sellele kohaldatakse VTA määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud;
- 4.1.2. Programmi korra punktis 5.1.2. nimetatud tegevusteks antav toetus on teadus- ja arendustegevuse projektidele antav abi üldine grupierandi määruse artikli 25 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud või vähese tähtsusega abi VTA määruse tähenduses ning sellele kohaldatakse VTA määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud;
- 4.1.3. Programmi korra punktis 5.1.3. nimetatud tegevusteks antav toetus on väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele (edaspidi *VKE*) antav innovatsiooniabi üldise grupierandi määruse artikli 28 tähenduses või vähese tähtsusega abi VTA määruse tähenduses ning sellele kohaldatakse vähese tähtsusega abi määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud;
- 4.1.4. Programmi korra punktis 5.1.4 nimetatud tegevusteks antav toetus on regionaalabi üldise grupierandi määruse artikli 14 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud või vähese tähtsusega abi VTA määruse tähenduses ning sellele kohaldatakse VTA määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud;

- 4.1.5. Programmi korra punktis 5.1.5. nimetatud tegevusteks antav toetus on vähese tähtsusega abi ning sellele kohaldatakse VTA määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud;
 - 4.1.6. Suurettevõtjale Programmi korra punktides 5.1.1 ja 5.1.3 nimetatud tegevusteks antav toetus on vähese tähtsusega abi ning sellele kohaldatakse VTA määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.
- 4.2. VTA määruse raames toetuse andmisel võetakse arvesse VTA määruse artiklis 5 sätestatud erinevateks eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid. Vähese tähtsusega abi andmisel arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel seotud VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt.
 - 4.3. Programmi raames ei anta toetust ettevõtjatele ja tegevustele, mis on suunatud põllumajandusele, kalandusele ja vesiviljelusele ning tegevustele, mis on toodud üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–5, artiklis 13 ja VTA määruse artikli 1 lõikes 1.

5 Programmi raames toetatavad tegevused

5.1. Täiendavate tegevuste voorus toetatakse järgmisi tegevusi:

- 5.1.1. organisatsiooni- ja protsessiinnovatsioon, sealhulgas protsesside efektiivsust suurendavate digitaalsete tehnoloogiate arendamine ja kasutuselevõtt;
- 5.1.2. tootearenduse läbiviimine;
- 5.1.3. patentide ja muude immateriaalsete varade omandamine, valideerimine ja kaitsmine;
- 5.1.4. punktis 3.5.1 nimetatud valdkonna projektide puhul investeringu materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse seoses ettevõtte toodangu mitmekesistamisega toodetega, mida ei ole veel ettevõttes toodetud, või olemasoleva ettevõtte kogu tootmisprotsessi täieliku ümberkorraldamisega. Suurettevõtja puhul toetatakse investeringut materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse seoses uut majandustegevust soodustava alginvesteeringuga, mille puhul uuel tegevusel peab olema võrreldes olemasoleva tegevusega erinev 4-kohaline EMTAK kood;
- 5.1.5. projekti tulemuste levitamine (teavitussüritused), välja arvatud turundus ja reklaam.

6 Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

- 6.1. Toetuskeemi raames on abikõlblikud need kulud, mis on põhjendatud, mõistlikud, õigusaktidega kooskõlas ja otseselt vajalikud toetatavate tegevuste elluviimiseks ja projekti eesmärkide saavutamiseks. Projekti kulud peavad olema kooskõlas säästlikkuse, tulemuslikkuse ja tõhususe põhimõtetega.
- 6.2. Abikõlblikeks kuludeks saab lugeda vaid kulusid, mis on välja toodud koos taotlusega esitatud projekti eelarves.
- 6.3. Toetatavate kulude hulka saab arvata ainult neid abikõlblikke kulusid, mis on tekkinud projektilepingus määratletud abikõlblikkuse perioodil. Kulud loetakse tekkinuks, kui kulu aluseks olev arve on esitatud, tasutud ning töö tehakse, kaup saadakse kätte või teenus osutatakse projekti abikõlblikkuse perioodil.

- 6.4. Erandina võib kulud lugeda abikõlblikuks, kui arve on esitatud abikõlblikkuse perioodi viimasel kuul ning tasutud 30 kalendripäeva jooksul abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast ja kulude tekkimise aluseks olevad tegevused toimusid projekti abikõlblikkuse perioodil.
- 6.5. Abikõlblikud on järgmised programmi korra punktides 5.1.1. ja 5.1.2. nimetatud tegevuste elluviimise kulud:
- 6.5.1. projekti elluviivate töölepingu alusel töötavate töötajate töötasud koos kõigi riiklike maksudega vastavalt töötajate hõivatusele projekti teostamisel. Töötasud peavad olema kooskõlas toetuse saaja asutusesisese palgatasemega vastavasisulise töö eest;
 - 6.5.2. võlaõigusliku lepingu alusel makstav tasu, mida maksustatakse sarnaselt töötasuga ning tasult makstavad riiklikud maksud;
 - 6.5.3. projekti elluviivate töölepingu alusel töötavate töötajate lähetusega seotud ja võlaõiguslik lepingute alusel töötavate isikute tööülesande täitmisega seotud transpordi- ja majutuskulud. Nimetatud kulud hüvitatakse lihtsustatud hüvitamisviisi alusel vastavalt programmi lisas esitatud tingimustele;
 - 6.5.4. projekti elluviivate töölepingu alusel töötavate töötajate lähetusega seotud päevarahad;
 - 6.5.5. uute või kasutatud masinate ja seadmete ostmise kulud ja rendilepingu² või liisingulepingu³ alusel kasutamise kulud vastavalt masinate ja seadmete tegelikule kasutamise määrale projekti raames. Kui kõnealuste masinate või seadmete tavapärase kasulik eluiga on projekti abikõlblikkuse perioodist pikem, loetakse abikõlblikeks kuludeks vaid masinate ja seadmete kasutamisega seotud kulud, mis on otseselt seotud projekti läbiviimisega ning mis on tekkinud projekti abikõlblikkuse perioodil. Selliste kulude arvutamisel lähtutakse samaliigiliste masinate või seadmete amortisatsiooni kuludest üldtunnustatud raamatupidamistava alusel (nt kui ostetava seadme tavapärase kasulik eluiga on 10 aastat ning projekti periood 3 aastat, on seadme puhul abikõlblik 30% selle ostuhinnast);
 - 6.5.6. kasutatud masinate ja seadmete soetamise, rendi või liisingu korras kasutamise kulud on abikõlblikud alljärgnevatel tingimustel:
 - 6.5.6.1. masinate ja seadmete müüja või rendileandja väljastab tõendi, milles kinnitab, et seadme ostmiseks ei ole kasutatud riigieelarvest või Euroopa Liidult tulevaid rahalisi või teisi välisabi vahendeid;
 - 6.5.6.2. masina või seadme hind või renditasu ei tohi ületada selle turuhinda arvestades selle vähenenud kasulikku eluiga ning on väiksem sellele sarnaste uute seadmete müügi- või rendihinnast;
 - 6.5.7. kulud turutingimustel ostetud uuringutele, analüüsidele, tehnilistele teadmistele (sh. sertifitseerimisteenustele), andmetele ligipääsule ja litsentseeritud patentidele, arenduseks otseselt vajalike tarkvaralitsentsidele ning kulud arendusprojekti elluviimisega otseselt seotud nõustamistele (sh klientidelt ostetud nõustamisteenused, ekspertiisi tasud) ja muudele samaväärsetele teenustele;

² Rendilepinguga annab rendileandja rentnikule tasu eest kasutamiseks rendilepingu eseme ning võimaldab talle rendilepingu eseme korrapärase majandamise reeglite järgi saadava vilja.

³ Liisingulepinguga kohustub liisinguandja omandama liisinguvõtja poolt määratud müüjalt liisingueseme ja andma selle tasu eest liisinguvõtja kasutusse.

- 6.5.8. kulud materjalidele ja tarvikutele, tingimusel et need on eristatavad ja projektile eraldatud.
- 6.6. Abikõlblikud on programmi korra punktis 5.1.3. nimetatud tegevuse elluviimiseks vajalikud patentide ja muude immateriaalsete varade omandamise, valideerimise ja kaitsmise kulud.
- 6.7. Abikõlblikud on programmi korra punktis 5.1.4. nimetatud tegevuste elluviimise kulud:
- 6.7.1. materiaalse vara omandamise kulu juhul, kui see on lahutamatu ja vajalik osa projekti tulemuste saavutamiseks. Suurettevõtjate puhul peab omandatav vara olema uus;
 - 6.7.2. vara seadistamise, transpordi- ja transportimiseks vajalik kindlustuskulu juhul, kui see sisaldub vastava vara soetusmaksumuses;
 - 6.7.3. immateriaalse vara omandamise kulu, kui see vastab järgmistele tingimustele:
 - 6.7.3.1. vara tuleb kasutada üksnes abi saavas ettevõttes;
 - 6.7.3.2. vara peab olema amortiseeritav;
 - 6.7.3.3. vara peab olema ostetud turutingimustel ostjaga mitteseotud kolmandatelt isikutelt;
 - 6.7.3.4. vara peab olema arvatud abi saava ettevõtja varade hulka ja see peab jääma vähemalt viieks aastaks (VKE puhul kolmeks aastaks) seotuks projektiga, mille jaoks abi antakse;
 - 6.7.3.5. suurettevõtjate puhul ei ületa immateriaalse vara kulud 50% alginvesteeringu kõigist abikõlblikest kuludest.
 - 6.7.4. Suurettevõtjatele olemasoleva ettevõtte tegevuse mitmekesistamiseks antud abi puhul peavad abikõlblikud kulud ületama vähemalt 200% võrra uuesti kasutatava vara arvestuslikku väärtust, mis on registreeritud tööde algusele eelneval majandusaastal.
 - 6.7.5. Investeeringud peavad olema kooskõlas taotleja ja/või partneri asukohamaa regionaalabi kaardi tingimustega.
- 6.8. Abikõlblikud on programmi korra punktis 5.1.5. nimetatud teavituse teavitamise ja kommunikatsiooniplaanis kirjeldatud tegevustega seotud kulud, sh sihtrühmadele teavituse teavitamise korraldamine, kohtumiste ja seminaride korraldamine, tõlkekulud.
- 6.9. Abikõlblikud on välispartneri kulude kontrollimisega seotud projektist ja partnerist sõltumatu audiitori kulud. Nimetatud kulude hüvitamiseks antav toetus on vähese tähtsusega abi VTA määruse tähenduses.
- 6.10. Mitteabikõlblikud on muuhulgas järgmised kulud:
- 6.10.1. intress võlalt, võla teenindamise tasud ja viivised;
 - 6.10.2. finantstehingute tasud ja muud finantskulud;
 - 6.10.3. eraldised kahjumi või võimalike tulevaste kohustuste katmiseks;
 - 6.10.4. valuutakursi muutuste kahjum;
 - 6.10.5. kinnisasja ostmise kulu;
 - 6.10.6. kulud, mis kaetakse muudest allikatest;
 - 6.10.7. trahvid, rahalised karistused ja kohtuvaidluste kulud;
 - 6.10.8. ülemäärased või põhjendamatud kulud;
 - 6.10.9. tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses erisoodustusena käsitletavat kulud ja erisoodustusmaks;
 - 6.10.10. mitterahalised sissemaksed;

- 6.10.11. toetuse saaja ja/või partnerite vahel sõlmitud omavahelistest tehingutest tulenevad kulud;
- 6.10.12. tehingud tulumaksuseaduse § 8 mõistes seotud isikute vahel.
- 6.11. Käibemaks on projekti raames abikõlblik kulu, kui vastavalt käibemaksu reguleerivatele õigusaktidele ei ole õigust projekti raames tasutud käibemaksu sisendkäibemaksuna maha arvata või käibemaksu tagasi taotleda ning käibemaksu ei hüvitata ka muul moel.
- 6.12. Kulude tõendamine:
- 6.12.1. Kõik abikõlblikud otsekulud peavad olema läbipaistvad ja dokumentaalselt tõendatud vastavate kuludokumentidega ning olema tasutud toetuse saaja ja/või partneri pangakontolt.
- 6.12.2. Välispartneri kulude tõendamiseks piisab, kui toetuse saaja esitab sihtasutusele selle välispartneri kulude abikõlblikkuse auditiaruande, mis on teostatud sõltumatu ja sertifitseeritud sama riigi audiitori poolt, kus on sätestatud, et selle partneri kulud on tekkinud vastavalt Programmi korra tingimustele, kohalikule seadusandlusele ja üldtunnustatud raamatupidamistavale.
- 6.12.3. Avalik-õigusliku juriidilise isiku puhul piisab välispartneri kulude tõendamiseks pädeva ja sõltumatu asutuse ametniku väljastatud aruandest eeldusel, et aruande väljastanud isik ei ole projekti tegevustega seotud ega ole osalenud projekti vahe- ja/või lõpparuande ettevalmistamises. Sellisel juhul esitab toetuse saaja sihtasutusele partneri kulude kontroll-nimekirja (Lisa 7a vormil) ning ametniku poolt koostatud aruande, kus on sätestatud, et välispartneri kulud on tekkinud vastavalt Programmi korra tingimustele, kohalikule seadusandlusele ja üldtunnustatud raamatupidamistavale.
- 6.12.4. Avalik- õiguslikust juriidilisest isikust välispartner esitab projekti lõpparuandega selle välispartneri kogu projektiperioodi kulude abikõlblikkuse auditiaruande, mis on teostatud sõltumatu ja sertifitseeritud sama riigi audiitori poolt, kus on sätestatud, et selle partneri kulud on tekkinud vastavalt Programmi korra tingimustele, kohalikule seadusandlusele ja üldtunnustatud raamatupidamistavale.

7 Projekti abikõlblikkuse periood

- 7.1 Kui projektilepingus ei sätestata hilisemat kuupäeva, algab projekti abikõlblikkuse periood taotluse rahuldamise otsuse kuupäevast.
- 7.2 Projekti abikõlblikkuse perioodi kestus on maksimaalselt 15 kuud. Abikõlblikkuse periood lõpeb hiljemalt 30.04.2024.
- 7.3 Projekti abikõlblikkuse perioodi võib põhjendatud juhtudel pikendada maksimaalselt 4 kuu võrra, kuid mitte kauem kui 30.04.2024. Abikõlblikkuse perioodi pikendamisel võib tegevused ellu viia punktis 7.2 sätestatust pikema perioodi jooksul, kuid hiljemalt 30.04.2024. Abikõlblikkuse perioodi pikendamiseks peab toetuse saaja esitama sihtasutusele vastava taotluse.
- 7.4 Toetuse saaja ning partnerid ei tohi alustada projektiga seotud tegevusi ega võtta siduvaid kohustusi nimetatud tegevuste elluviimiseks (näiteks tellimuse kinnitamine, pakkumusega nõustumine, lepingu või kokkuleppe sõlmimine, ettemaksu teostamine,

teenuse kasutamine, üleandmis-vastuvõtuakti sõlmimine jms) enne taotluse rahuldamise otsuse tegemist.

8 Toetuse finantseerimise piirmäärad ja tingimused

- 8.1 Voorust taotletava toetuse minimaalne summa projekti kohta on 30 000 eurot ja maksimaalne summa 150 000 eurot.
- 8.2 Programmi korra punktis 5.1.1, 5.1.3 ja 5.1.5 nimetatud tegevusteks toetuse andmisel on toetuse osakaal abikõlblike kulude kogumaksumusest maksimaalselt 50%.
- 8.3 Programmi korra punktis 5.1.2 nimetatud tegevuseks üldise grupierandi määruse alusel toetuse andmisel on toetuse maksimaalne osakaal projekti abikõlblike kulude kogumaksumusest:
 - 8.3.1. väikese suurusega ettevõtjal kuni 45%;
 - 8.3.2. keskmise suurusega ettevõtjal kuni 35%;
 - 8.3.3. suurettevõtjal kuni 25%.
- 8.4 Programmi korra punktis 5.1.2 nimetatud tegevuseks üldise grupierandi määruse alusel toetuse andmisel juhul, kui tegemist on tõhusa koostöö projektiga, on toetuse maksimaalne osakaal projekti abikõlblike kulude kogumaksumusest:
 - 8.4.1. väikese ja keskmise suurusega ettevõtjal kuni 50%;
 - 8.4.2. suurettevõtjal kuni 40%.
- 8.5 Programmi korra punkti 5.1.4 nimetatud tegevuseks üldise grupierandi määruse alusel toetuse andmisel peab toetuse maksimaalne osakaal vastama toetuse määramise hetkel kehtivale vastava piirkonna regionaalabi kaardi osakaalule väike-, keskmise suurusega ja suurettevõtja puhul.
- 8.6 Programmi korra punktis 5.1.2 ja 5.1.4 nimetatud tegevuseks VTA määruse alusel toetuse andmisel on toetuse maksimaalne osakaal projekti abikõlblike kulude kogumaksumusest kuni 50%.
- 8.7 Välispartneri kulude kontrollimisega seotud projektist ja partnerist sõltumatu audiitori kuludel on toetuse maksimaalne osakaal kuni 50%.
- 8.8 Projekti rahastatakse ühtse toetuse määra alusel, mille määramisel rakendatakse toetuse saajale ja projekti partneritele kohalduvatest toetuste piirmääradest madalaimat.
- 8.9 Projekti omafinantseering ja partnerite kaasfinantseering peavad kokku katma projekti eelarvest osa, mida toetusest ei finantseerita. Oma- ja kaasfinantseeringuks ei loeta avaliku sektori toetust olenemata sellest, kas kõnealust toetust rahastatakse kohalikest, piirkondlikest, riigi või Euroopa Liidu vahenditest, sh avalik-õiguslike isikute või nende valitseva mõju all olevate isikute poolt.

9 Toetuse taotlemine

- 9.1. Täiendavate tegevuste vóorus toimub taotluste esitamine vóoruliselt. Taotlusvóoru avamisest ja taotlusvóoru tähtpäevast teatab sihtasutus oma kodulehel ja pressiteates.

- 9.2. Toetuse taotlemiseks võib taotleja eelnevalt läbida individuaalse nõustamise sihtasutuses. Nõustamise eesmärgiks on toetada taotluse mitmekülgset ettevalmistamist ja selgitada programmi tingimusi.
- 9.3. Taotlus toetuse saamiseks esitatakse sihtasutusele läbi struktuuritoetuse e-keskkonna (<https://etoetus.rtk.ee/>) digitaalselt allkirjastatuna taotleja esindusõigusliku isiku poolt.

10. Nõuded taotlejale ja projekti partnerile

- 10.1. Toetuse taotlejaks võivad olla Eestis registreeritud äriühingud, kes on toetuse saajaks Norra finantsmehhanismi 2014 – 2021 programmi raames eelnevalt rahastatud projektile, seejuures ei tohi eelnevalt rahastatud projekti tegevused olla taotlusvooruga avamise hetkel lõppenud.
- 10.2. Projekti partneriteks võivad olla kõik Eestis ja Norras registreeritud juriidilised isikud (näiteks äriühingud, mittetulundusühingud, assotsiatsioonid, sihtasutused, ülikoolid).
- 10.3. Partnerlusprojekti elluviimise eelduseks on partnerlusleping. Partnerluslepingu olemasolul saavad partnerid teha abikõlblikke kulusid ja rahaliselt panustada projekti finantseerimisse.
- 10.4. Taotleja peab vastama järgmistele nõuetele:
- 10.4.1. taotleja ei tegutse üldise grupierandi määruse artikli 1 lõikes 3 ja artiklis 13 ning VTA määruse artikli 1 lõikes 1 nimetatud valdkondades;
- 10.4.2. taotleja maksu- või maksevõlg riigile koos intressiga ei ole suurem kui 100 eurot või see on ajatatud;
- 10.4.3. taotleja peab olema nõuetekohaselt täitnud maksuseadustes ja –regulatsioonides sätestatud maksudeklaratsioonide ja majandusaasta aruande esitamise kohustuse;
- 10.4.4. taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust;
- 10.4.5. taotlejal on nõutavad vahendid projekti finantseerimiseks vastavalt punktis 8 sätestatud piirmääradele ja tingimustele;
- 10.4.6. üldise grupierandi määruse alusel toetuse taotlemisel ei tohi taotleja olla raskustes olev ettevõtja üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 18 mõistes;
- 10.4.7. taotlejal, kes on varem saanud toetust riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest, mis on kuulunud tagasimaksmisele, peavad tagasimaksed olema tehtud tähtaegselt ja nõutud summas;
- 10.4.8. taotlejale ja kontsernile, millesse taotleja kuulub, jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul eraldatud vähese tähtsusega abi ei ületa koos Programmi raames taotletava vähese tähtsusega abiga 200 000 eurot. Juhul, kui ettevõtja tegutseb maanteetranspordi valdkonnas, on nimetatud piirmääraks 100 000 eurot (EMTAK 2008, jagu H, alajaod 493 ja 494);
- 10.4.9. taotlejale ja kontsernile, millesse taotleja kuulub, jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul eraldatud vähese tähtsusega abi koos üldist majandushuvi pakkuvat teenust osutavale ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi (Euroopa Komisjoni määrus nr 360/2012) ja koos Programmi raames taotletava vähese tähtsusega abiga kokku ei ületa 500 000 eurot.

- 10.5. Juhul kui projekti elluviimisele on kaasatud partner(id), siis kohaldatakse Programmi korra punktis 10.4 toodud nõudeid ka partneri(te)le.

11. Taotleja kohustused

- 11.1. Taotleja on kohustatud:
- 11.1.1. esitama sihtasutuse nõudmisel taotleja, partneri(te) ja taotluse kohta lisateavet nõutud vormis ja tähtpäevaks;
 - 11.1.2. võimaldama kontrollida taotluse, taotleja ja partneri(te) vastavust nõuetele, sealhulgas teha paikvaatlust taotleja ja partneri(te) juures;
 - 11.1.3. viivitamata teavitama sihtasutust taotluses esitatud andmetes toimunud muudatustest või ilmnenu asjaoludest, mis võivad mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;
 - 11.1.4. tõendama sihtasutuse nõudmisel ettenähtud oma- ja kaasfinantseeringu või muude vahendite või dokumentide olemasolu;
 - 11.1.5. viivitamatult kirjalikult informeerima sihtasutust projekti taotleja ja partneri(te) ettevõtte või selle osa ja sellega seonduvate asjade või õiguste üleandmise otsuse vastuvõtmisest;
 - 11.1.6. täitma teisi õigusaktides sätestatud kohustusi ja esitama sihtasutusele informatsiooni, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;
 - 11.1.7. teavitama sihtasutust projektile või projekti üksikutele tegevustele samal ajal mitmest meetmest või muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest toetuse taotlemisest.

12. Nõuded taotlusele

- 12.1. Toetust saab taotleda programmi raames eelnevalt rahastatud projektiga seotud täiendavate tegevuste elluviimiseks.
- 12.2. Toetusega ei kaeta eelnevalt rahastatud projektide tegevuste võimaliku kallinemisega seonduvaid lisakulusid.
- 12.3. Taotluses sisalduv projekt peab vastama Programmi eesmärkidele ja järgmistele nõuetele:
- 12.3.1. taotlus on esitatud punktis 9 ettenähtud korras ja vormis;
 - 12.3.2. toetust taotletakse punktis 5 sätestatud toetatavatele tegevustele ja projekti eelarve sisaldab punktis 6 toodud abikõlblikke kulusid;
 - 12.3.3. taotluses sisalduva projekti tegevused teostatakse projekti abikõlblikkuse perioodil vastavalt punktis 7 toodud tingimustele;
 - 12.3.4. taotletava toetuse suurus ei ületa punktis 8 sätestatud toetuse finantseerimise piirmäära ega toetuse piirsummat;
 - 12.3.5. projekti eelarve sisaldab nõutavat omafinantseeringut;
 - 12.3.6. taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged;
 - 12.3.7. projekt ei ole saanud toetust avalikest vahenditest.
- 12.4. Taotlus esitatakse eesti või inglise keeles. Juhul kui vähemalt üks partneritest on Norrast, esitatakse taotlus koos lisadega inglise keeles.

- 12.5. Projekt, mis on otseselt seotud riigi infosüsteemidega, ei tohi olla vastuolus riigi IT arhitektuuri ja koosvõime raamistiku⁴ ning Euroopa koosvõime raamistiku põhimõtetega⁵ ega dubleerida olemasolevaid riigikeskseid infosüsteeme.
- 12.6. projekti käigus loodava infosüsteemi kasutajate autentimisel ja digitaalse allkirja andmisel tuleb kasutada vastavuses „E-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste määruse“ ehk eIDAS määrusega⁶ kõrgeimat turvalisuse astet.
- 12.7. **Taotlusele lisatakse järgmised dokumendid:**
- 12.7.1. **Projektiplaan** vastavalt Lisas 2 toodud juhisteile;
 - 12.7.2. projekti **finantsproгноos**, mis sisaldab muuhulgas projekti majandusliku mõju kirjeldust, sh projekti tulemusena valmiva lahenduse hinnangulist käibe ja ärikasumi suurenemist aastas (%). Kui projekti tegevustesse on kaasatud partner, peab prognoos sisaldama ka partneri prognoose juhul, kui projekti tulem mõjutab partneri majandustulemusi;
 - 12.7.3. punktis 5.1.4 nimetatud tegevuse suurettevõtja poolt elluviimisel põhjendus, mil viisil ületavad tootmise mitmekesistamiseks antud abi puhul abikõlblikud kulud vähemalt 200% võrra uuesti kasutatava vara arvestuslikku väärtust, mis on registreeritud tööde algusele eelneval majandusaastal ning uue tegevuse 4-kohaline EMTAK kood, mis erineb olemasoleva tegevuse koodist (lisatakse taotlusvormi);
 - 12.7.4. taotleja **majandusaasta bilanss** ja **kasumiaruanne** taotlemise hetke viimase kvartali seisuga;
 - 12.7.5. taotleja esindusõigusliku isiku poolt kinnitatud viimase majandusaasta aruande koopia juhul, kui aruanne ei ole äriregistris kättesaadav;
 - 12.7.6. projektijuhi ja projektimeeskonna liikmete elulookirjeldused (sh partneri(te) meeskonna liikmed);
 - 12.7.7. hankeplaan (kui toetusmäär on 50%) (Lisa 9 vormil);
 - 12.7.8. projekti eelarve, millest selgub tegevuste lõikes planeeritavad kulud ja projekti toetusprotsent (Lisa 11 vormil);
 - 12.7.9. volikiri, kui esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;
 - 12.7.10. iga täiendav Norra partner, kes peab oma asukohariigi õigusaktide kohaselt olema kantud vastavasse registrisse, esitab registrikaardi väljavõtte;
 - 12.7.11. partneri kaasamise korral partnerlusleping sihtasutuse näidise alusel;
 - 12.7.12. eelnevalt rahastatud projekti täiendatud kommunikatsiooniplaan vastavalt Lisas 10 toodud juhisteile;
 - 12.7.13. sihtasutuse nõudmisel muud asjakohased lisadokumendid;
 - 12.7.14. juhul kui projekti elluviimise on kaasatud partner(id), siis kohaldatakse punktide 12.7.5, 12.7.6., 12.7.8., 12.7.11. nõudeid ka partneri(te)le; välispartnerid peavad nimetatud dokumendid esitama tõlgituna eesti või inglise keelde.

13. Taotluse menetlemine

- 13.1. Sihtasutus teostab taotluse suhtes järgmisi toiminguid: taotluse registreerimine, läbivaatamine, selgituste ja lisainformatsiooni küsimine, taotluse ja taotleja/partneri nõuetele vastavaks või mittevastavaks tunnistamine, nõuetele vastavaks tunnistatud

⁴ Riigi IT arhitektuuri ja koosvõime raamistiku põhimõtted: <https://www.mkm.ee/et/riigi-infosusteemi-koosvoime-raamistik>

⁵ Euroopa koosvõime raamistiku põhimõtted: https://ec.europa.eu/isa2/eif_en

⁶ e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste määrus: <https://www.eid.as/Regulation>

taotluse hindamine, taotluse rahuldamine ja projektilepingu sõlmimine või taotluse rahuldamata jätmine.

- 13.2. Sihtasutus võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi taotluses esitatud andmete kohta, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist.
- 13.3. Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 55 tööpäeva alates taotlusvooru sulgemise tähtpäevast.

14. Taotluse registreerimine ja läbivaatamine

- 14.1. Taotlus registreeritakse ja vaadatakse läbi sihtasutuses. Taotluse läbivaatamise tähtaeg on 10 (kümme) tööpäeva alates taotlusvooru sulgemise tähtpäevast. Taotluse läbivaatamise käigus kontrollitakse, kas taotlus on täidetud nõuetekohaselt ja laekunud koos kõigi lisadega.
- 14.2. Kui taotluse nõuetele vastavuse kontrollimisel leitakse puudusi taotleja, partneri või taotluse nõuetele vastavuse osas, antakse taotlejale puudustest teada. Sellisel juhul on taotlejal võimalik kuni 10 (kümme) tööpäeva jooksul puudused kõrvaldada, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.
- 14.3. Sihtasutus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata, kui taotleja ei ole Programmi korra punktis 14.2 toodud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.
- 14.4. Kui taotlus on esitatud hiljem, kui sihtasutuse poolt määratud taotlusvooru tähtpäev, jätab sihtasutus taotluse läbi vaatamata.

15. Taotleja, partnerite ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamise tingimused

- 15.1. Taotleja ja partnerite ning taotluse nõuetele vastavust kontrollib sihtasutus.
- 15.2. Taotleja ja partnerid tunnistatakse nõuetele vastavaks juhul, kui on täidetud kõik programmi korra punktis 10 taotlejale ja partnerile esitatud nõuded.
- 15.3. Taotlus tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui on täidetud kõik Programmi korra punktis 12 esitatud nõuded.
- 15.4. Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks alljärgnevatest asjaoludest:
 - 15.4.1. taotlus ei vasta Programmi korra punktis 12 sätestatud nõuetele;
 - 15.4.2. taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab õigusvastaselt otsuse tegemist;
- 15.5. Taotluse, taotleja või partneri nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb sihtasutus taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata.

16. Taotluste hindamine

- 16.1. Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlust hinnatakse vastavalt hindamismetoodikale. Hindamismetoodika tehakse kättesaadavaks sihtasutuse kodulehel.
- 16.2. Hindamine toimub taotluse materjalide läbivaatuse ja projekti puudutavate täiendavate küsimuste arutelu põhjal.
- 16.3. Taotlusi hindab sihtasutus, kellel on õigus kaasata taotluste hindamisse taotlejast, partneri(te)st ja taotlusest sõltumatuid eksperte.
- 16.4. Taotlusi hinnatakse järgmiste kriteeriumite alusel:
 - 16.4.1. Lahenduse mõju eelnevalt rahastatud projekti eesmärkide saavutamisele – osakaal koondhindest 25%;
 - 16.4.2. Projekti teostatavus – osakaal koondhindest 25%;
 - 16.4.3. Taotleja ja partnerite võimekus – osakaal koondhindest 25%;
 - 16.4.4. Täiendava tegevuse suunatus eelnevalt rahastatud projekti tulemuste võimestamisele – osakaal koondhindest 25%.
- 16.5. Taotlust hinnatakse skaalal 0 kuni 4.
- 16.6. Taotluse hindamisel antud koondhinne moodustub hindamiskriteeriumide hinnete kaalutud keskmisest.
- 16.7. Taotluste koondhinnete põhjal koostatakse projektide paremusjärjestus.
- 16.8. Rahuldamisele kuuluvad taotlused, mis:
 - 16.8.1. on punktis 16.4 nimetatud hindamiskriteeriumite alusel saanud koondhindeks vähemalt 2,50;
 - 16.8.2. on punktis 16.4 nimetatud hindamiskriteeriumites hinnatud vähemalt hindegaga 2,00;
 - 16.8.3. ei ületa taotlusvoorule eraldatud eelarvet.
- 16.9. Projektide paremusjärjestuse vaatab läbi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) poolt moodustatud hindamiskomisjon, kuhu kuuluvad esindajad MKM-ist, sihtasutusest ja Innovation Norway'st. Tervisetehnoloogiate arendamise taotluste läbivaatamisel kaasatakse hindamiskomisjoni hääleõigusliku liikmena Sotsiaalministeeriumi esindaja. Kontaktasutus ja Norra Välisministeeriumi esindajad kutsutakse hindamiskomisjoni koosolekutele vaatlejatena. Taotluste loetelu ja taotluste hindamisaruanded esitatakse lisaks hindamiskomisjonile ka vaatlejatele.
- 16.10. Hindamiskomisjon:
 - 16.10.1. annab omapoolse hinnangu taotluse nõuetele vastavusele ning hinnangute objektiivsusele ja põhjendatusele;
 - 16.10.2. teeb ettepaneku sihtasutusele taotluse rahuldamiseks või rahuldamata jätmiseks;
 - 16.10.3. põhjendatud juhtudel muudab punktis 16.7 nimetatud paremusjärjestust.
- 16.11. Rahuldamisele kuuluvad punktides 16.8. nimetatud tingimustele vastavad ning hindamiskomisjonilt taotluse rahuldamise ettepaneku saanud taotlused vastavalt pingerea järjekorrale, kuni taotlusvoorus toetusteks eraldatud vahendite lõppemiseni. Võrdsed hindamistulemused saanud projektide korral eelistatakse taotlust, mis on

saanud enam punkte programmi punktis 16.4.4. nimetatud hindamiskriteeriumi eest. Juhul, kui nimetatud hindamiskriteeriumile antud hindepunktid on samuti võrdsed, eelistatakse väikese ja keskmise suurusega ettevõtja poolt esitatud taotlust. Juhul, kui taotlusele antud hindepunktid jäävad võrdseteks, eelistatakse taotlust, mis on enam punkte saanud punktis 16.4.1. nimetatud hindamiskriteeriumi eest.

17. Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise tingimused ja kord

- 17.1. Taotluse rahuldamise kohta teeb sihtasutus taotluse rahuldamise otsuse. Taotluse rahuldamata jätmise kohta teeb sihtasutus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.
- 17.2. Taotlus kuulub rahuldamisele osaliselt või täielikult.
- 17.3. Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhtudel ja tingimusel, et projekti eesmärk on saavutatav. Taotluse osalisel rahuldamisel võib taotleja nõusolekul vähendada toetuse summat ja muuta toetatavaid tegevusi. Kui taotleja ei ole projekti osalise rahastamise ettepanekuga nõus, teeb sihtasutus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.
- 17.4. Taotluse osaline rahuldamine on lubatud järgmistel juhtudel:
 - 17.4.1. toetust on taotletud tegevuste või kulude katteks, mis ei ole abikõlblikud või on projekti elluviimise seisukohast mitteolulised või põhjendamatud;
 - 17.4.2. oma ja/või kaasfinantseeringu tagamine ei ole taotluses esitatud eelarve mahus võimalik või reaalne;
 - 17.4.3. projekti eesmärgid on saavutatavad ka osalise toetusega;
 - 17.4.4. taotluse rahaline maht ületab taotlusvooru eelarve vaba jäägi.
- 17.5. Kui taotluse menetlemisel selgub, et taotluses on esitatud valeandmeid või esinevad asjaolud, mille tõttu taotlejat või taotlust ei saa nõuetele vastavaks tunnistada või taotlust rahuldada, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus.
- 17.6. Taotluse rahuldamata jätmise otsuses tuuakse välja rahuldamata jätmise põhjused.
- 17.7. Taotluse rahuldamata jätmise otsuse peale võib esitada vaide sihtasutusele 30 päeva jooksul arvates otsusest teadasaamise päevast või päevast, mil isik pidi teada saada oma õiguste rikkumisest (haldusmenetluse seaduse § 73 lg 2 ja § 75). Vaideid lahendab sihtasutus.
- 17.8. Taotluse rahuldamise otsuse alusel sõlmib sihtasutus toetuse saajaga projektilepingu.
- 17.9. Kui projektilepingut ei ole võimalik toetuse saaja poolsetel põhjustel 20 tööpäeva jooksul sõlmida, on sihtasutusel õigus taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistada.
- 17.10. Otsus taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta toimetatakse adressaadini elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatult e-posti kaudu.

18. Projektilepingu muutmine

- 18.1. Projektilepingut võib muuta sihtasutuse algatusel või toetuse saaja sellekohase avalduse alusel ning projektilepingus sätestatud alustel. Toetuse saaja võib projektilepingu muutmise avalduse esitada vaid partnerite kirjalikul nõusolekul.
- 18.2. Toetuse saaja on kohustatud eelnevalt (st enne muudatuste elluviimisega alustamist) taotlema sihtasutuselt projektilepingu muutmist juhul, kui toetuse saaja soovib muuta:
 - 18.2.1. projekti tegevusi, mille tulemusena suureneb või väheneb riigiabi summa;
 - 18.2.2. projekti partnereid;
 - 18.2.3. projekti toetuse summa jagunemist toetuse saaja/partnerite lõikes, juhul kui vähemalt ühe toetuse saaja/partneri toetuse summa suureneb;
 - 18.2.4. projekti tegevuste elluviimise alguskuupäeva;
 - 18.2.5. projekti tegevuste elluviimise lõppkuupäeva;
 - 18.2.6. projekti eesmäärke mõjutavaid tegevusi.
- 18.3. Kui toetuse saaja soovib muuta projekti tegevusi, mille tulemusena suureneb ühe või mitme eelarverea summa riigiabi siseselt, piisab muudatuse kirjalikust kooskõlastamisest sihtasutusega enne muudatusega alustamist.
- 18.4. Projekti muutmine on lubatud tingimusel, et esialgne projekti mõju ulatus ei vähene.
- 18.5. Projekti tegevuste elluviimise algus- ja lõppkuupäeva muutmisel tuleb arvestada Programmi korra punktis 7 sätestatuga.
- 18.6. Sihtasutusel on õigus keelduda projektilepingu muutmisest juhul, kui soovitav muudatus mõjutab oluliselt projekti oodatavaid tulemusi ja mõju või nende vastavust Programmi eesmärkidele ja tingimustele.
- 18.7. Projektilepingu muutmise otsustab sihtasutus 20 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise taotluse saamist.
- 18.8. Projektilepingu muutmisel peavad muudatused olema vastavuses Norra finantsmehhanismi 2014 – 2021 rakendusmäärusega ning Euroopa Liidu riigiabi reeglitega.

19. Toetuse väljamaksmise tingimused

- 19.1. Toetuse väljamakse tehakse toetuse saajale vastavalt Programmi korras ja projektilepingus toodud tingimustele.
- 19.2. Toetuse väljamakse tegemise eeldusteks on projekti tegevuste läbiviimine ja vastavate kulude tasumine.
- 19.3. Toetuse väljamakse tehakse toetuse saaja poolt struktuuritoetuse e-keskkonna kaudu esitatud maksetaotluse alusel.
- 19.4. Toetuse väljamaksmine toimub kas vahemaksena või lõppmaksena. Toetus makstakse pärast projekti vahe- ja/või lõpparuande ja vastava väljamaksetaotluse kinnitamist sihtasutuse poolt. Sihtasutus menetleb dokumente 35 tööpäeva.

- 19.5. Sihtasutus võib teha toetuse maksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse juhul, kui:
- 19.5.1. esitatud maksetaotlus või kuludokumendid ei vasta ettenähtud nõuetele;
 - 19.5.2. esitatud kuludokumendid ei vasta projekti taotluses esitatud projekti perioodile, tegevustele ja eesmärkidele;
 - 19.5.3. läbiviidud tegevused ei vasta taotluses esitatud tegevustele või nende toimumine ei ole tõendatud;
 - 19.5.4. tagasimaksmisele kuuluvad kohustused sihtasutuse ees ei ole täidetud.

20. Aruannete esitamise kord

- 20.1. Toetuse saaja esitab projekti vahearuanded ja lõpparuande vastavalt taotluse rahuldamise otsuses ja projektilepingus sätestatule. Projekti aruanded esitatakse eesti või inglise keeles, lõpparuandele lisatakse ingliskeelne kokkuvõte koos ülevaatega projekti tulemuste saavutamisest.
- 20.2. Vahe- ja lõpparuanne hõlmab nii toetuse saaja kui ka partnerite kantud kulusid ja andmeid projekti eesmärkide täitmise kohta, sh läbiviidud tegevused, nende tulemused, põhjendused planeeritud ja tegelike tegevuste ja tulemuste erinevuse kohta.
- 20.3. Aruandlusperioodi pikkus on minimaalselt 1 kuu ja maksimaalselt 4 kuud. Toetuse saaja määratleb projekti aruandlusperioodi pikkuse taotlusvormil.
- 20.4. Toetuse saaja esitab projekti vahe- ja lõpparuanded sihtasutusele läbi struktuuritoetuse e-keskkonna.
- 20.5. Kuluaruandes märgitud kulude tõendamiseks peab toetuse saaja esitama sihtasutusele kuludokumentide, tasumist tõendavate dokumentide ja sihtasutuse nõudel muude vajalike dokumentide koopiad, v.a. reisikulud, mille korral kuludokumentide esitamine ei ole nõutud.
- 20.6. Aruandevormid kehtestab sihtasutus ja avalikustab need oma veebilehel.

21. Toetuse saaja ja projekti partnerite kohustused

- 21.1. Toetuse saaja ja projekti partnerid on kohustatud:
- 21.1.1. viima projekti ellu taotluses, projektilepingus ja partnerluslepingus fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt;
 - 21.1.2. kasutama toetust vastavuses rahuldatud taotluse, projektilepingu ja Programmi korraga;
 - 21.1.3. tagama ettenähtud oma- ja kaasfinantseeringu;
 - 21.1.4. teavitama sihtasutust projekti tegevuste, eelarve ja tähtaegade muutmise vajadusest;
 - 21.1.5. maksuma toetuse tagasi tagasinõudmise otsuses näidatud summas ja tähtpäevaks;
 - 21.1.6. vastama sihtasutuse poolt esitatud küsimustele toetuse saaja, partnerite ja projekti teostamise kohta;
 - 21.1.7. esitama sihtasutusele tähtaegselt nõutud informatsiooni ja aruandeid;
 - 21.1.8. investeringut peab säilitama toetuse saaja/partneri omandis vähemalt viie aasta jooksul pärast projekti lõpetamist ja jätkama selle kasutamist projekti üldiste

- eesmärkide heaks ning planeerima asjakohased ressursid seadmete hoolduse jaoks vähemalt viieks aastaks pärast projekti lõpetamist;
- 21.1.9. investeringut peab hoidma nõuetekohaselt kindlustatud kahju vastu, nagu näiteks tulekahju, vargus või muud tavaliselt kindlustatavad juhtumid, nii projekti teostamise ajal kui ka vähemalt viie aasta jooksul pärast projekti lõpetamist;
- 21.1.10. tagama, et toetuse saaja ja partnerite raamatupidamises on toetatava projekti tehingud ja neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest toetuse saaja ja partnerite kuludest ning kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatavad eraldiseisva raamatupidamissüsteemiga või -koodidega ning vastavad üldtunnustatud raamatupidamistavale;
- 21.1.11. säilitama taotluse, toetuse ja projekti teostamisega seonduvat originaaldokumentatsiooni vähemalt 31. detsembrini 2030. a;
- 21.1.12. võimaldama järelevalvet teostavale isikule ja audiitorile juurdepääsu projekti teostamisega seotud ruumidesse ja territooriumidele, mida toetuse saaja või partner omab, rendib või mis tahes muul moel kasutab;
- 21.1.13. andma audiitori ja järelevalvet teostava isiku kasutusse kõik projekti teostamisega seotud andmed ja dokumendid kolme tööpäeva jooksul nõudmisest arvates;
- 21.1.14. osutama auditi ja järelevalve kiireks läbiviimiseks viivitamatut ja igakülgset abi;
- 21.1.15. viivitamata kirjalikult informeerima sihtasutust kõigist esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja ja/või partneri poolt oma kohustuste täitmist, sealhulgas nime, aadressi ja seaduslike või volitatud esindajate muutumisest, ümberkujundamisest, pankrotimenetluse alustamisest või likvideerija määramisest, tegevuse lõpetamisest ka siis, kui eelnimetatud muudatused on registreeritud äriregistris või avalikustatud massiteabevahendite kaudu;
- 21.1.16. viivitamata kirjalikult informeerima projekti teostamise käigus ilmnenu projektiga negatiivse tulemuse suurest tõenäosusest või vältimatusest ning projekti edasise jätkamise kaheldavast otstarbekusest;
- 21.1.17. viivitamata kirjalikult informeerima projekti teostamise ajal projekti teostamise baasiks oleva ettevõtte või ettevõtte osa ja nendega seonduvate asjade või õigusaste üleandmise otsuse vastuvõtmisest;
- 21.1.18. tagama kulude vastavuse kohalduvatele õigusaktide nõuetele;
- 21.1.19. toetuse saaja ja/või partneri raamatupidamise sise-eeskirjad ja auditeerimise kord peavad võimaldama projekti kohta deklareeritud kulude ja tulude otsust võrdlust vastavate raamatupidamisaruannete ja tõendavate dokumentidega;
- 21.1.20. täitma Programmi asutavatest juriidilistest dokumentidest tulenevat teavitamise ja avalikustamiskohustusi, mis on täpsemalt sätestatud käesoleva korra Lisas 10 (teavitustingimused ja kommunikatsiooniplaani koostamise juhend), sealhulgas looma projektile eesti- ja inglisekeelse kodulehe ning korraldama projekti teavitussüritusi;
- 21.1.21. täitma kõiki asjakohaseid kohalikke, siseriiklikke ja Euroopa Liidu õigusakte (sealhulgas, kuid mitte ainult, keskkonna, riigihangete ja riigiabi alaseid õigusakte);
- 21.1.22. kui projekti toetuse määr on 50%, peavad toetuse saaja ja/või partner projekti raames kaupu või teenuseid ostes järgima oma asukohamaa riigi riigihangete regulatsioonis ja EL direktiivides hankijale sätestatud kohustusi, sh viima vajadusel läbi nõuetekohase hanke. Alla riigihanke piirmäära teostatud tehingute puhul tuleb esitada vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumist üksteisest sõltumatult pakkujalt ja pakumise lähteülesande kirjeldus, kui tehingu summa ilma käibemaksuta on 20 000 eurot või rohkem või vastavalt toetuse saaja kehtestatud hankekorrale. Juhul kui kolme

sõltumatut hinnapakumist ei ole võimalik esitada või kui odavaimat pakkumist ei valita, tuleb maksetaotlusele lisada sellekohane põhjendus;

21.1.23. kui projekti toetuse määr on alla 50%, peavad toetuse saaja ja/või partner esitama vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumist üksteisest sõltumatutelt pakkujatelt ja pakkumise lähteülesande kirjelduse, kui tehingu summa ilma käibemaksuta on 20 000 eurot või rohkem. Juhul kui kolme sõltumatut hinnapakumist ei ole võimalik esitada või kui odavaimat pakkumist ei valita, tuleb maksetaotlusele lisada sellekohane põhjendus;

21.1.24. toetuse saaja peab tagama partnerluslepingust ning muudest asjakohastest allikatest tulenevate kohustuste täitmise projekti partnerite poolt.

22. Toetuse saaja õigused

22.1. Toetuse saajal on õigus:

22.1.1. saada sihtasutuselt informatsiooni ja nõuandeid, mis on seotud Programmi korras nimetatud kohustuste täitmisega.

23. Sihtasutuse õigused

23.1. Sihtasutusel on õigus:

23.1.1. teostada kuludokumentide auditit ja järelevalvetoiminguid;

23.1.2. kontrollida toetuse ning oma- ja kaasfinantseeringute kasutamist;

23.1.3. kontrollida toetuse saaja ja/või partneri(te) tegevust projektilepingust tulenevate kohustuste täitmisel;

23.1.4. nõuda taotluses sisaldunud projekti kestuse, tegevuste, eesmärkide ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad projekti nõuetekohast teostamist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;

23.1.5. vähendada toetuse suurust, kui esitatud aruandest selgub, et toetuse saaja ja/või partner on osaliselt või täielikult jätnud tegemata projektiplaanis planeeritud tegevusi;

23.1.6. vähendada väljamakstava toetuse suurust proportsionaalselt toetuse saaja ja/või partneri oma- ja kaasfinantseeringu vähenemisega alla projektilepingus sätestatud määra;

23.1.7. projektileping üles öelda Programmi korra punkti 25 alusel;

23.1.8. nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist Programmi korra punkti 25 alusel;

23.1.9. teostada muid õigusaktidega kehtestatud toiminguid.

24. Sihtasutuse kohustused

24.1. Sihtasutus on kohustatud:

24.1.1. tegema Programmi korra, taotlus- ja aruandevormid ning asjakohased juhendmaterjalid kättesaadavaks oma kodulehel;

24.1.2. teavitama toetuse saajaid viivitamatult toetuse kasutamist reguleerivates dokumentides tehtud muudatustest;

24.1.3. viivitamata teavitama toetuse saajat punktis 20.1 nimetatud aruannete ja punktis 19.3 nimetatud väljamakse taotluse heakskiitmisest või tagasilükkamisest;

24.1.4. tegema pärast projektilepingu sõlmimist oma kodulehel kättesaadavaks järgmise informatsiooni: toetuse saaja nimi, toetust saava projekti nimi, toetuse summa, projekti kogumaht;

24.1.5. hoidma konfidentsiaalsena informatsiooni, mis on teatavaks saanud toetuse taotluse menetlemise käigus. Konfidentsiaalseks ei peeta Programmi korra punktis

- 24.1.4 nimetatud informatsiooni, samuti võib seaduses sätestatud juhtudel konfidentsiaalsuse kohustusest kõrvale kalduda;
- 24.1.6. toimetama otsused taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta ning projekti muutmise kohta toetuse taotlejale elektroonilisel teel;
- 24.1.7. säilitama vähese tähtsusega abi ja riigiabi andmisega seotud andmeid 10 aastat alates kuupäevast, mil viimane üksikabi anti.

25. Projektilepingu ülesütlemine ja toetuse tagasinõudmine

- 25.1. Sihtasutus võib projektilepingu üles öelda ja/või toetuse osaliselt või täielikult toetuse saajalt tagasi nõuda, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:
 - 25.1.1. ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;
 - 25.1.2. toetuse saaja ja/või partner rikuvad projektilepingust tulenevat kohustust, mh kasutavad toetust mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks, ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel või ei järgi projekti elluviimise tähtaegu;
 - 25.1.3. toetuse saaja ja/või partner rikuvad neile seadusest tulenevat kohustust;
 - 25.1.4. toetuse saaja avaldust projektilepingu muutmise kohta ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
 - 25.1.5. Norra välisministeerium nõuab Programmi asutavate juriidiliste dokumentide alusel toetuse tagasi;
 - 25.1.6. partnerlusleping öeldakse üles, mistõttu ei ole võimalik projekti esitatud mahus ellu viia;
 - 25.1.7. toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta.
- 25.2. Toetusest loobumise avalduse saamisel on sihtasutusel 20 tööpäeva jooksul õigus otsustada taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine ja projektilepingu lõpetamine.
- 25.3. Kui Programmi korra punktis 25.1 loetletud asjaolu projektilepingu ülesütlemiseks on ajutise loomuga ning parandatav, on sihtasutusel õigus anda toetuse saajale mõistlik tähtaeg projektilepingu ülesütlemise aluseks olev asjaolu kõrvaldada, kui see ei lähe vastuollu Programmi korra, seda asutavate juriidiliste dokumentide ning projekti eesmärgiga. Sihtasutusel on õigus toetuse saajale Programmi korra punktis 25.1 loetletud asjaolu kõrvaldamiseks antud tähtajal peatada toetuse maksmine ning pärast asjaolu kõrvaldamist on sihtasutusel õigus toetuse summat vähendada või alusetult makstud toetus tagasi nõuda. Juhul, kui toetuse saaja punktis 25.1 loetletud asjaolu sihtasutuse poolt antud tähtajal ei kõrvalda, on sihtasutusel koheselt õigus projektileping üles öelda.
- 25.4. Toetuse tagasinõudmisel lähtutakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-s 45 sätestatud finantskorrektsiooni alustest ja Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määrusest nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord”. Ebaseadusliku või väärkasutatud riigiabi tagasinõudmise korral juhendatakse konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatust, kui Euroopa Liidu õigusest ei tulene teisiti.
- 25.5. Tagasinõutava toetuse summa jäägilt võib sihtasutus nõuda intressi õigusaktides kehtestatud määras.

25.6. Tagasinõutav toetus tuleb sihtasutusele tagasi maksta 60 päeva jooksul pärast toetuse tagasinõudmise otsuse teatavaks tegemist.